

Vuosikertomus 2013

Keski-Suomen Liikunta ry

Keski-Suomen Liikunta ry:n toiminnan perusta

Keski-Suomen Liikunnan toiminta-ajatus

Keski-Suomen Liikunta ry:n toiminta-ajatuksena on keskisuomalaisten hyvinvoinnin tukeminen liikunnan ja urheilun avulla

1. tuottamalla jäsenjärjestöille niiden haluamia ja tarvitsemia laadukkaita palveluja
2. tukemalla keskisuomalaisen liikunnan ja urheilun edistämiseen tähtääviä kehittämishankkeita
3. kehittämällä erityisesti lasten ja nuorten liikunnan tasapuolisia edellytyksiä ja harrasteliikunnan eri muotojen mahdollisuuksia
4. toimimalla jäsenjärjestöjensä ja muiden intressiryhmien yhteistyön verkonkutojana.

Arvot

Maakunnallisuus

Keski-Suomen Liikunta on keskisuomalaista liikuntakulttuuria kehittävä ja kokoava yhdistys. Liikuntakulttuurilla on tärkeä merkitys Keski-Suomen itsetunolle, maakuntahengelle ja kehittymiselle.

Positiivisuus Keskiläisillä on positiivinen ja avoin asenne ihmisiä, asioita ja ilmiöitä kohtaan.

Inhimillisyys KesLin toiminta perustuu vuorovaikutukseen ihmisten kanssa. Olemme vastuuntuntoisia, rehellisiä ja suvaitsevaisia. Kunnioitamme jokaista omana itsenään.

Laadukkuus KesLin toiminta on eettisesti kestävä, asiakaslähtöistä ja tavoitteellista. Kehitämme toimintaamme määrätietoisesti suunnittelemalla, toteuttamalla suunnitelmia sekä arvioimalla toteutusta saamamme palautteen ja tavoitteiden pohjalta.

Vaikuttavuus Olemme ennakkoluulottomia, laajakatseisia ja yhteistyökykyisiä. Keski-Suomen Liikunta on merkittävä alueellisen liikuntakulttuurin kehittäjä ja toiminnallamme on myös yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Strategia

”Vahva kansalaistoiminta – liikkumattomat liikkeelle”

1. Tuetaan liikunnan ja urheilun saralla yhteisöllisyyden vahvistumista Keski-Suomessa.

-> Yhteisöllisyyden vahvistaminen

2. KesLin toiminnassa näkyy seurojen tukeminen ja seuranäkökulman huomioonottaminen läpäisevänä periaatteena, mikä vaikuttaa myös resurssien kohdentamiseen sekä palvelujen priorisointiin.

-> Liikunnan kansalaistoiminnan tukeminen

3. Vakiinnutetaan nykyiset toimialat (lapset sekä nuoret, aikuiset ja seuratoiminta) toiminnan sisältöinä ja vahvistetaan näiden kosketuspintoja maakunnan seurojen sekä muiden liikuntatoimijoiden suuntaan.

-> Lasten ja nuorten liikunnan sekä aikuisten liikunnan kehittäminen

4. Vakiinnutetaan ja vahvistetaan KesLin toiminta ja asema maakunnallisena toimijana.

-> KesLin aseman vahvistaminen

Vuosi 2013

Vuoden 2013 alussa uusi valtakunnallinen kattojärjestö Valo käynnisti toimintansa ja uusi aikakausi suomalaisessa liikuntajärjestökulttuurissa käynnistyi. Kolme valtakunnallista järjestöä, Kuntoliikuntaliitto, Nuori Suomi sekä Suomen Liikunta ja Urheilu päätti lakkauttaa toimintansa ja perustaa uuden yhteisen kattojärjestön Valo ry:n. Valo ry:n ensimmäinen toimintakevät oli raskas isojen yt-neuvottelujen vuoksi, joten varsinainen toiminta pääsi käytännössä käynnistymään vasta syksyllä 2013.

Aluejärjestön näkökulmasta Valo ry:n ”hidas” käynnistyminen vaikutti siihen, että yhdessä sovittua johtamisjärjestelmää emme päässeet käynnistämään vielä vuoden 2013 aikana. Silti olemme tehneet päätöksen, jossa tuemme kaikella mahdollisella tavalla uuden järjestön toiminnan käynnistämistä, ja todellinen yhteinen tekeminen suunnitellaan vuoden 2014 aikana.

Keski-Suomen Liikunnan toiminta on noudattanut vuodesta 2006 lähtien strategiaa ”vahva kansalaistoiminta – liikkumattomat liikkeelle”. Keskeisessä asemassa ovat jäsenpalvelut seuroille sekä aikuisten, nuorten ja lasten liikuttaminen. Strategian kärkien muuttamiseen ei ole nähty tarvetta, ei myöskään vuonna 2013.

Keski-Suomen Liikunnan pitkäaikainen tavoite on olla maakunnan liikunnan suunnannäyttäjä ja tunnustettu toimija. Toteutimme Keski-Suomen Liiton osittaisella tuella Keski-Suomen liikunta- ja urheilustrategian, joka jalkautettiin kuntiin vuonna 2013. Aluejohtaja kiersi vuoden aikana lähes kaikki keskisuomalaiset väestömäärältään suuret kunnat tavaten kunnanjohtajan, liikunnasta vastaavan viranhaltijan sekä vaihtelevasti luottamushenkilöitä sekä muita eri hallinnonalojen virkamiehiä.

Helmikuun alussa Keski-Suomen Urheilujuhlassa palkitsimme jälleen maakunnan parhaita urheilijoita, valmentajia, seuratoimijoita ja liikkujia täydessä Aalto-salissa Jyväskylässä.

Toisen päätapahtumamme, Finlandia Marathonin pääpaikka oli jälleen Kuokkalan Graniitissa. Yhteistyö Jyväskylän Kenttäurheilijoiden kanssa toimii edelleen hyvin. Tapahtuma on vakiinnuttanut paikkansa keskisuomalaisen aikuisliikunnan kohokohtana, johon tullaan ympäri Suomea. Mukana on myös nuorten sarjat kannustamassa nuoria aikuisia liikkumaan. Osallistujia tapahtumassa oli kaiken kaikkiaan hieman yli 3.000 juoksijaa.

Vuoden 2013 leiri järjestettiin kesäkuussa Korpilahdella. Leirillä lapset pääsivät kokeilemaan useita liikuntalajeja, joista osa oli varmasti monelle leiriläiselle ensikosketus kyseiseen lajiin. Leiri saa vuosittain paljon positiivista palautetta, koska lajikokeilut ovat rakennettu matalalla kynnyksellä niin, että aikaisempaa urheiluseurataustaa ei lapsilla tarvitse olla. Leirille osallistui 140 lasta.

Keski-Suomen Liikunta oli vuonna 2013 osatoteuttajana TaiLiiku –hankkeessa, jonka tavoitteena on kehittää työyhteisöjen hyvinvointipalveluja liikunta- ja kulttuurialan toimijoiden kanssa.

Keski-Suomen Liikunnan talouden rakenne muodostuu Opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksesta sekä muusta toiminnasta, mm. koulutuksista, tapahtumista ja kehittämisavustuksista. Vuoden 2013 tulos oli positiivinen.

Keski-Suomen Liikunta tekee liikunnan kehittämistyötä yhteistyössä Valo ry:n, KKI-ohjelman, Liikkuva Koulu –ohjelman sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Maakunnallista yhteistyötä teemme maakunnan lajiliittojen, seurojen, kuntien, Keski-Suomen Liiton, Keski-Suomen Urheiluakatemian, Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n sekä Keski-Suomen Kylät ry:n kanssa. Pääyhteistyökumppanit ovat Keskimaa ja Keski-Suomen Osuuspankki.

Petri Lehtoranta
aluejohtaja

1. Hallinto

Tavoite

Hyvällä hallinnolla varmistetaan strategian toteutuminen sekä turvataan varsinaisen toiminnan edellytykset.

Toteutus

Keski-Suomen Liikunta toteuttaa vuosisuunnittelujärjestelmää, jolla varmistetaan yhteinen suunnittelu ja toiminnan seuranta. Toiminta- ja taloussuunnitelma tehtiin syksyn aikana. Suunnitelma rakennettiin henkilöstön ja hallituksen yhteisenä suunnittelupäivänä toukokuussa, jolloin päätettiin yleiset strategiset linjaukset edellisen vuoden arvioinnin pohjalta. Suunnittelupäivän jälkeen henkilöstö työsti suunnitelmaa toimialoittain. Vuoden 2013 toimintasuunnitelma vahvistettiin syyskokouksessa marraskuussa.

Keski-Suomen Liikunnalla on vuosittain maaliskuussa tarkistettava toimintakäsikirja, joka kuvaa senhetkisen toiminnan. KesLin toimintaa arvioidaan myös vuosikertomuksessa, joka laaditaan toimialakohtaisesti helmimaaliskuussa ja hyväksytään kevätkokouksessa. KesLin toimintaa ja taloutta seurataan hallituksen kokouksissa kuukausittain.

KesLi tukee hallituksen, toimihenkilöiden sekä kouluttajien koulutusta joko sitä itse järjestämällä tai tukemalla kouluttautumista ulkopuolisissa koulutuksissa. Henkilökuntaa on myös vuosittain kannustettu liikkumaan yhteisillä liikuntapäivillä sekä osallistumalla liikunnan harrastamiseen liittyviin kustannuksiin. Keski-Suomen Liikunnan aluejohtaja käy henkilökohtaiset kehittämiskeskustelut henkilöstön kanssa huhtikuussa. Keskustelujen tavoitteena on varmistaa henkilöstön jaksamiseen sekä henkilökohtaisen osaamisen kehittämiseen liittyvät asiat. Henkilökunta osallistui myös elokuussa Rovaniemellä järjestetyille aluepäiville, jotka ovat tarkoitettu aluejärjestöjen koko henkilökunnalle.

1.1 Yhdistyksen viralliset kokoukset

Kevätkokous

Keski-Suomen Liikunta ry:n kevätkokous pidettiin 7.5. Jyväskylässä Ravintola Hurrikaanissa. Läsnä oli valtakirjoin edustettuina yhdeksän jäsenjärjestöä: Äänekosken Huima ry, TUL:n Keski-Suomen piiri ry, Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta, Jyväskylän ammattikorkeakoulun opiskelijakunta JAMKO, Jyväskylän korkeakouluopiskelijoiden liikuntaseura KOOLS ry, Trio Juniorit ry, Korpilahden UA/MK ry, Pohjois-Päijänteen Pursiseura ry ja Jämsän Retki-Veikot ry.

Puheenjohtajana toimi Anneli Puskala ja sihteerinä Petri Lehtoranta. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2012 vuosikertomus ja tilinpäätös sekä valittiin ehdollepanotoimikunta valmistelemaan hallituksen henkilövalintoja vuodelle 2014.

Ehdollepanotoimikunnan kokoonpano:

Heikki Mäkinen, Antti Mero, Tarja Rasimus-Järvinen, Olli Ristaniemi ja Petri Lehtoranta.

Syyskokous

Keski-Suomen Liikunta ry:n sääntömääräinen syyskokous pidettiin 26.11. Ravintola Hurrikaanissa Jyväskylässä. Läsnä oli valtakirjoin edustettuina seitsemän jäsenjärjestöä: TUL:n Keski-Suomen piiri ry, Suomen Palloliiton Keski-Suomen piiri ry, Jyväskylän korkeakouluopiskelijoiden liikuntaseura KOOLS ry, Vaajakosken Pelikaanit ry, Laukaan Urheilijat ry, Vaajakosken Kuuhu ry ja Äänekosken Huima ry.

Puheenjohtajana toimi Heikki Mäkinen ja sihteerinä Petri Lehtoranta. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2014 toiminta- ja taloussuunnitelma sekä päätettiin hallituksen henkilövalinnoista vuodelle 2014.

1.2 Hallitus

Keski-Suomen Liikunta ry:n hallitus kokoontui viisi kertaa. Puheenjohtajana toimi Olli Ristaniemi. Varapuheenjohtajat olivat Petri Hagman ja Teija Liukkaala. Hallituksen kokouksissa toimi esittelijänä sekä sihteerinä aluejohtaja Petri Lehtoranta.

Hallituksen jäsenet ja heidän osallistumisensa kokouksiin:

Olli Ristaniemi, puheenjohtaja	5/5			
Petri Hagman, varapuheenjohtaja	4/5			
Teija Liukkaala, varapuheenjohtaja	4/5			
Tapio Mäki	2/5	varajäsen	Anna-Leena Sahindal	1
Anne Salminen	4/5	varajäsen	Mari Sivill	1
Terhi Kettunen	4/5	varajäsen	Minna Koivisto	0
Jarmo Kivikunnas	4/5	varajäsen	Auli Pitkänen	1
Raimo Pärnänen	5/5	varajäsen	Petri Kuntsi	0
Sanna Jämsen	5/5	varajäsen	Matti Pöppönen	0

Tilintarkastajat:

Martti Olli HTM (varalla Eija Honkanen, HTM)

Reijo Korpela KHT (varalla Seppo Lindholm JHTT, HTM) ja

1.3 Jäsenjärjestöt (142)

Urheiluseurat (119):

Alhon Aki ry	JJK Jyväskylä ry	Jyväskylän Valo ry
Alppihiihtoseura Himoski ry	JYP Juniorit ry	Jyväskylän Voimistelijat ry
Alvajärven ryhti	Jyväsgolf ry	Jyväslentis ry
Capoeira Boa Vontade JKL ry	JYP Naiset ry	Jyvasseudun Kiekko ry
DanceStyle ry	Jyväskylän Agility Team ry	Jyvasseudun Painiässät ry
Diskos93 Juniorit ry	Jyväskylän Kenttärheilijat ry	Jyvasseudun Työttömät ry
FC Saarijärvi ry	Jyväskylän Kiri ry	Jämsän Kiekko-Sudet ry
FC Vaajakoski ry	Jyväskylän Kunto- ja	Jämsän Retki-Veikot ry
Floorball Club Dux ry	Luontoliikkujat ry	Kaipolan Naisvoimistelijat ry
Grainville Line Dancers ry	Jyväskylän Laskuvarjokerho ry	Kannonkosken Kiho ry
Haapamäen Urheilijat ry	Jyväskylän Latu ry	KEJUBO ry
Hankasalmen Hanka ry	Jyväskylän Lohi ry	Kensu ry
Happee ry	Jyväskylän Naisvoimistelijat ry	KeuPa Hockey Team ry
Harjun Urheilijat -82 ry	Jyväskylän Nousu ry	Keurusjumppa ry
Harjun Woima Jyväskylä	Jyväskylän Pallokerho ry	Keuruun Kisailijat ry
HoNsU Juniorit ry	Jyväskylän Pyöräilyseura ry	Keuruun Naisvoimistelijat ry
Huhtasuon Hiihto 2000 ry	Jyväskylän Rugby Club ry	Keuruun Pallo ry
Huki Jyväskylä ry	Jyväskylän Seudun Palloseura ry	Keski-Suomen Konepyöräseura ry
ISOn Tanhuujat ry	Jyväskylän Shorinji Kempo ry	Keski-Suomen Moottorikerho ry
Jaguars Spirit Athletes ry	Jyväskylän Taitoluistelu-seura ry	Killerin Liikunta ry
Jigotai ry	Jyväskylän Tanssi- ja	Konneveden Urheilijat ry
JJK Juniorit ry	Naisvoimistelu-seura ry	Korpilahden Urheiluautoilijat ry
	Jyväskylän Tennisseura ry	Kyyjärven Kyky ry
	Jyväskylän Toverit ry	Laukaan Moottorimiehet ry

Laukaan Urheilijat ry
 Laukaan Shukokai Karate ry
 Lentopalloseura Homenokat ry
 Leppäveden Leppä ry
 Lievestuoreen Kisa ry
 Los Bastardos ry
 Meloiloa ry
 Mukwan Jyväskylä ry
 Multian Naisvoimistelijat ry
 Muuramen Lentopallo ry
 Muuramen Rasti ry
 Muuramen Syke ry
 Muuramen Yritys ry
 Muurasjärven Murto ry
 O2-Jyväskylä ry
 Palokan Naisvoimistelijat ry
 Palokan Pyry ry
 Palokan Riento ry
 Parkour Oppimiskeskus ry
 Pihtiputaan Tuisku ry
 Ploki ry
 Pohjois-Päijänteen Pursiseura ry
 Putkilahden Ketterä ry
 Pylkönmäen Yrittävä ry
 Pönttövuoren Peikot ry
 Rautpohjan Moottorikerho ry
 Riihivuoren Hiihtokouluyhdistys ry
 Saarijärven Naisvoimistelijat ry
 Saarijärven Pullistus ry
 Saarijärven Tennis ry
 Suunta Jyväskylä ry

Seitsemän Hunnun Tanssi ry
 Swimming Jyväskylä ry
 Tammijärven Tammi ry
 Tanssiurheiluseura Break ry
 Tanssiurheiluseura Tepika ry
 Team LKP ry
 Tikkakosken Pallo ry
 Tikkakosken Suunistajat ry
 Tikkakosken Tikka ry
 Tikkakosken Voimistelu- ja Liikuntaseura ry
 Trio-Juniorit ry
 Uuraisten Urheilijat ry
 Vaajakosken Kuohu ry
 Vaajakosken Pelikaanit ry
 Vihtavuoren Pamaus ry
 Viitasaaren Naisvoimistelijat ry
 Viitasaaren Suunta ry
 V- ja U-seura Urho ry
 V-, U- ja Raittiusseura Flanelis ry
 Äänekosken Huima ry
 Äänekosken Urheilijat ry

Opiskelijajärjestöt (3)

Jyväskylän ammattikorkeakoulun opiskelijakunta
 Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta ry
 Jyväskylän korkeakouluopiskelijoiden liikuntaseura KOOLS ry

Maakunnalliset yhdistykset (10)

SPL:n Keski-Suomen piiri ry
 TUL:n Keski-Suomen piiri ry
 Keski-Suomen Hiihto ry
 Keski-Suomen Kylät ry
 Keski-Suomen Pesis ry
 Keski-Suomen Suunnistus ry
 Keski-Suomen Yleisurheilu ry
 Keski-Suomen Yleisurheilun tukisäätiö
 Suomen Metsästäjäliiton Keski-Suomen piiri ry

Valtakunnalliset lajiliitot (10)

AKK-Motorsport ry
 Hengitysliitto ry
 Suomen Ampumaurheiluliitto ry
 Suomen Jääkiekkoliitto ry
 Suomen Koripalloliitto
 Suomen Lentopalloliitto ry
 Suomen Pesäpalloliitto ry
 Suomen Ratsastajain Liitto ry
 Suomen Salibandyliitto ry
 Suomen Taitoluisteluliitto
 Suomen Tennisliitto ry

1.4 Henkilöstö

Petri Lehtoranta	aluejohtaja	01.01. - 31.12.
Jouni Vatanen	lasten ja nuorten liikunnan kehittäjä	01.01. - 31.12.
Hilkka Kaipainen	taloussihteeri	01.01. - 31.12.
Laura Härkönen	seurakehittäjä	01.01. - 31.12.
Mira Autio	toimistosihteeri	01.01. - 31.12.
Jyrki Saarela	aikuisliikunnan kehittäjä	01.01. - 31.12.
Laura Nuutinen	toimistosihteeri	01.01. - 31.12.

Työharjoittelijat:

Miitta Riekkö	Tapahtumatuontanto	09.01. – 14.06.
---------------	--------------------	-----------------

Vapaaehtoistoimijat (Osaamista Opintojen Ohessa –ohjelma / Jyväskylän yliopisto):
 Elsa Sointu, Tiina Pelkonen ja Lisa Novoradovskaya

1.5 Toimiston jäsenpalvelut

Eri lajiliittojen kanssa on tehty vuosittaisia jäsenpalvelusopimuksia. Keski-Suomen Hiihdon, Keski-Suomen Yleisurheilun ja Keski-Suomen Suunnistuksen kanssa tehdyt sopimukset sisältävät laskutuksen, laskujen maksamisen, kirjanpidon ja tilinpäätöksen, sekä toimistopalveluina puhelinliikenteen, mitali- ja tarvikeväilyksen sekä lajipostitukset.

Näiden lisäksi on tehty SPL:n Keski-Suomen piirin, Keski-Suomen Pesiksen, Jyväskylän Hockey Catsin, Jyväseudun Paini-Ässien, Palokan Pyryn, Pohjois- Päijänteen Pursiseuran, Jyväskylän Kenttäurheilijoiden, Honsu Junioreiden ja JYP Junioreiden kirjanpito ja tilinpäätös.

Seuroille on välitetty lajiliittojen kilpailumateriaalia, sääntöjä, jne. Autamme jäsenseuroja tiedotuksessa, esimerkiksi nettisivuillamme ja sähköpostitse. Toimistolta on saanut apua myös mm. yhdistysrekisteri- ja ansiomerkkiasioissa.

Keittiön kokoustila on ollut jäsenseurojen käytettävissä. Käytössä on myös kokoustila Potku.

Toimistosihteerin tehtävistä ovat vastanneet Mira Autio ja Laura Nuutinen. Laura Nuutisen työajasta 50 % on ollut SPL:n Keski-Suomen piirin toimistosihteerin tehtäviä, jonka lisäksi hän on hoitanut eri yhdistysten taloushallintoja. Laura Nuutinen on aloittanut oppisopimuskoulutuksena 1.6.2013 taloushallinnon ammattitutkintoon tähtäävän koulutuksen. Työpaikkakouluttajana on toiminut taloussihteeriksi Hilka Kaipainen.

Sporttisaitti-ohjelma on ollut käytössä ja siihen on annettu koulutusta ja ohjausta tarvittaessa. Kouluttajana on toiminut Laura Nuutinen. Koulutusrekisterin ja TERLI-kirjaston ylläpitoa jatkettiin.

KesLin toimisto sijaitsee Jyväskylässä, Synergia-areenan toimistosiivessä, 2. kerroksessa. Osoite on Rautpohjankatu 10, 40700 Jyväskylä.

Internet: www.kesli.fi
Sähköposti: toimisto@kesli.fi
Puhelin: 050 381 3820
Telefax: 014 621 010

2. Edunvalvonta

Tavoite

Edunvalvonnalla edistetään keskisuomalaisen urheilujärjestöjen arvostusta ja toimintaedellytyksiä sekä pyritään vaikuttamaan liikuntakulttuurin yleiseen kehitykseen maakunnassa.

Toteutus

Keski-Suomen Liikunta toteuttaa edunvalvontatyötä tekemällä yhteistyötä merkittävien valtakunnallisten sekä maakunnallisten toimijoiden kanssa joko jäsenyyden tai aktiivisen osallistumisen avulla. KesLi pyrkii vaikuttamaan maakunnallisiin hyvinvointipäätöksiin myös antamalla lausuntoja sekä toimimalla aktiivisesti päättäjien suuntaan erilaisten toimenpiteiden ja hankkeiden kautta.

Keski-Suomen Liikunnan edustaja on uuden aluehallintouudistuksen seurauksena syntyneessä Länsi- ja Sisä-Suomen liikuntaneuvostossa jäsenenä. Syksyllä 2010 maakuntajohtaja nimitti myös maakunnallisen Liikunnan valmistelutyöryhmän, jonka tehtävänä on edistää maakunnallista liikunnan ja urheilun kehittämistyötä. Keski-Suomen Liikunnalla on edustus kyseisessä työryhmässä.

Keski-Suomen Liikunnan tärkeimmät valtakunnalliset yhteistyötahot olivat lajiliitot, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Valo ry, Likes (KKI-ohjelma) ja KIHU. Maakunnalliset merkittävimmät yhteistyötahot ovat Keski-Suomen Liitto, kunnat, Keski-Suomen ELY-keskus, lajiliittojen piirit, Keski-Suomen Urheiluakatemia sekä paikallisesti urheiluseurat.

2.1. Verkostotoiminta

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry, KYT

Keski-Suomen Liikunta on yksi osuuskunnan perustajista. Sen tehtävänä on tarjota keskisuomalaisille kolmannen sektorin toimijoille hankeneuvontaa sekä hallinnointia. Tämän lisäksi osuuskunta tarjoaa taloushallintopalveluja keskisuomalaisille järjestöille. Tavoitteena on lisätä keskisuomalaisten yhdistysten osaamista mm. hanketoiminnan avulla. Aluejohtaja Petri Lehtoranta kuuluu yhdistyksen hallitukseen.

Keski-Suomen Kylät ry

Keski-Suomen Kylät ry on kylien ja asukas-yhdistysten yhteenliittymä. Yhdistys on perustettu 1997 Moksinkylällä Korpilahdella. Nykyisin Keski-Suomen Kylät vastaa 23 keskisuomalaisten kunnan kylä- ja asukas-yhdistysten edunvalvonnasta, koulutuksista, kylärekisteristä ja neuvonnasta. Aluejohtaja Petri Lehtoranta on Keski-Suomen Kylät ry:n hallituksen jäsen ja seurakehittäjä Laura Härkönen varajäsen.

Keski-Suomen Järjestöareena

Keski-Suomen Järjestöareena on Keski-Suomen järjestökentän yhteistoimintayhteisöjen puolueeton, autonominen ja rakenteeltaan kevyt verkostomainen yhteenliittymä. Järjestöareena nimeää ja kutsuu verkostoonsa keskisuomalaisia järjestökentän yhteistoimintayhteisöjä, jotka edustavat toimialaa tai muuta merkittävää ryhmittymää. Aluejohtaja Petri Lehtoranta on Järjestöareenan jäsenedustaja.

Terveyden edistämisen foorumi

Terveyden edistämisen foorumi (TEF) on terveyden edistämisen verkosto, jonka tehtävänä on tiedon jakaminen ja yhteisten maakunnallisten terveyden edistämisen painopisteiden hakeminen. Foorumi kokoontuu 4-6 kertaa vuodessa. Aikuisliikunnan kehittäjä Jyrki Saarela osallistui foorumin tapaamisiin.

3. Viestintä

3.1. Sisäinen viestintä

Tavoitteet:

- toimiston sisäisen tiedonkulun lisääminen
- asiakaspalvelun parantaminen
- yhteisöllisyyden lisääminen
- viestintä tukee päätöksentekoa

Toteutus:

- Henkilökunnan palaverit pidettiin viikoittain.
- Sisäistä viestintää kehitettiin hallituksen ja toimiston yhteisillä suunnittelupäivillä

3.2. Ulkoinen viestintä

Tavoitteet:

- KesLin brandin vahvistaminen ja tunnettuuden lisääminen
- liikunnan mielikuvan monipuolistaminen
- KesLin palvelujen markkinointi

Toteutus:

- Koulutuskirjettä lähetettiin n. kaksi kertaa kuukaudessa sähköpostin välityksellä.
- Internet-kotisivu, osoite: www.kesli.fi
- Facebook-sivusto: www.facebook.com/keskisuomenliikunta
- Sähköposti, puhelin, fax

Keski-Suomen Liikunnan internet-sivut on toteutettu Sporttisaitti-työkalulla. Internetissä ovat nyt erilaiset ilmoittautumis- ja palautelomakkeet. Vuonna 2013 tiedotettiin aktiivisesti sähköpostitse koulutuksista ja tapahtumista.

Suuri osa viestinnästä tapahtui sähköpostitse sekä postin välityksellä. Sähköposti, internet sekä facebook-sivustot todettiin hyväksi välineeksi koulutusten ja tapahtumien markkinoinnissa. KesLi rohkaisi ja koulutti myös jäsenjärjestöjään Sporttisaitin käyttöön.

4. Huomioimiset ja palkitsemiset

4.1. Vuoden 2013 keskisuomalaiset urheilijat

Vuoden urheilija:	Jani Lakanen
Vuoden vammaisurheilija:	Leo Lähteenmäki
Elämänura-palkinto:	Jorma Kinnunen
Vuoden valmentaja:	Petteri Jouste
Vuoden joukkue:	JYP
Vuoden nuori urheilija:	Misa Tuomala
Vuoden seuratoimihenkilö:	Erja Sanaslahti, Kaipolan Vire
Vuoden nuorisourheiluseura:	JYP Juniorit ry
Vuoden lasten liikuttaja:	Keski-Palokan koulu

4.2. Vuoden urheiluteot 2013 (lajiliittojen valinnat):

Golf,	Arto Pehkonen
Hiihto,	Anssi Pentsinen
Jalkapallo,	Mikko Kytölä
Kaukalopallo- ja Ringetteliitto,	Tikkakosken Tikan Ringettekoulu
Koripallo,	Lauri Markkanen
Lentopallo,	Iida-Maria Etelä, seurayhteistyö Lentis-Mestari kilpailussa
Pesäpallo,	Jyväskylän Pesis
Ratsastus,	Tanja Lampinen
Salibandy,	Happeen miehet sekä seuratoimijat Ari Baas ja Jukka Huikko

Sukellus,	Jouni Hirvonen
Suunnistus,	Jämsän Retki-Veikot
Tanssi,	Alexey Smolyaninov ja Oona Oinas
Uinti,	Leo Lähteenmäki
Voimistelu,	Jyväskylän Naisvoimistelijat, Sirius-joukkue
TUL,	Äänekosken Huima
Yleisurheilu,	Jyväskylän Kenttäurheilijat
Keski-Suomen Urheiluakatemia	Osku Torro

4.3. Vuoden 2013 liikuntateot kunnittain (kuntien valitsemina):

Hankasalmi:	Jarno Pirkkalainen , Junioreiden salibandytoiminnan organisointi
Joutsa:	Pauliina Sievänen, innostava ote liikunnanohjaajana.
Jyväskylä:	Jalkapalloseura Komeetat
Jämsä:	Jämsän Jukola 2013 tapahtuman järjestämiseen osallistuneet tahot ja vapaaehtoiset
Kannonkoski:	Vapaaehtoisohjaaja Birgitta ”Pirre” Linden-Virnes
Karstula:	Sami Halmesaari ja Jari Pohjosaho, Karstulan Punttiksen kuntosalitoiminta
Keuruu:	Erkki Tervo, Keurusjunnan toiminta
Kinnula:	Tuija ja Timo Pekkarinen, Pesäpallon juniorivalmennus
Kivijärvi:	Esko Rouhiainen, Nuorten liikuntakerhojen ohjaaminen
Konnevesi:	Hytolän kylän vanhemmat (mm. Tuija Jääskä ja Krista Korhonen), Lasten liikunnan esimerkillinen tukeminen
Kyyjärvi:	Marko Järvinen, aktiivinen, monipuolinen liikunnan harrastus
Laukaa:	Päivi Arkko, Laukaalaisten terveysliikunnan edistäminen
Luhanka:	Luhangan Ampujat ry, urheiluseuran pitkäaikainen toiminta
Multia:	Saija Heinämäki, Energinen kuntoliikunnanohjaaja
Muurame:	Janne Andersin, Muuramen Riihivuori Oy:n vapaa-aikatoiminnan kehitystyö
Petäjävesi:	Raili Väliavaara , Ikääntyneiden liikuntaharrastuksen edistäminen
Pihtipudas:	Ari Kinnunen, Uudistetun koulukeskuksen kaikenikäisten lähiliikuntapaikat
Saarijärvi:	Jukka Lintunen, FC Saarijärven juniorityö
Uurainen:	Syvänen Anne ja Möttönen Mikael, Koululaisten liikuntaharrastuksen aktivoija ja innostaja
Viitasaari:	Petri Kuntsi ja Tuula Pajumäki, Viitasaaren Pyöräily-yhteisö
Äänekoski:	Äänekosken Huima, 42. hopeasompa-kisojen järjestäminen 2.-3.1. 2013 Äänekoskella

4.4. Muut huomioimiset

07.02.2013	Peuhkurinen Ulla	hallituksesta poisjäänti	standaari
22.02.2013	JNV	95 vuotta	lahjakortti
28.02.2013	Mirja Huovinen	eläkejuhla	Metsokukko nro. 44
31.05.2013	Pirjo Huovinen	eläkejuhla	Metsokukko nro. 45
06.06.2013	Jorma Savola	eläkkeelle	muistaminen
06.06.2013	Juha Rehula	50 v.	muistaminen
28.08.2013	Leo Lähteenmäki	MM-pronssi (uinti)	Metsokukko nro. 46
14.10.2013	Liikuntatiet.tiedekunta	50 v.	muistaminen
31.10.2013	Nuorten K-S Nuksu	10 v.	muistaminen
06.11.2013	Kari Kaski	50 v.	Metsokukko nro. 47

5. Lasten ja nuorten liikunta

Tavoite

Lasten ja nuorten liikunnan toimialan tavoitteena lisätä keskisuomalaisten lasten ja nuorten liikunnan määrää sekä parantaa liikunnan laatua. Keski-Suomen Liikunta haluaa olla tasapuolisesti edistämässä lasten ja nuorten sekä kilpailu- että harrastepainotteista liikuntaa. Tavoitteeseen pyritään järjestämällä koulutusta, konsultointia, liikuntatapahtumia ja tekemällä viestintää. Lasten ja nuorten liikunnan kohderyhmiä ovat urheiluseurojen ohjaajat ja toimijat, koulujen opettajat, varhaiskasvatuksen henkilöstö sekä lasten vanhemmat, joita tavoitetaan mm. koulujen vanhempainilloissa.

5.1. Varhaiskasvatuksen liikunta

Vuosi 2013 oli Keski-Suomen Liikunnan ja Jyväskylän kaupungin päivähoitopalvelujen kolmivuotisen sopimuksen viimeinen vuosi. Yhteistyön tuloksena koko Jyväskylän kaupungin päivähoidon henkilöstö on suorittanut Päivähoidon liikunta – varhaiskasvatuksen liikuntasuosituksat käytäntöön koulutuksen.

Lisäksi vuoden 2013 aikana toteutettiin Liikuntaleikkikoulun ohjaajakoulutus.

5.2. Urheiluseurojen valmentaja- ja ohjaajakoulutus

Jyväskylän Yliopiston liikuntatieteellisen tiedekunnan kanssa jatkettiin yhteistyötä. valmennus- ja testausopin opiskelijat suorittivat Keski-Suomen Liikunnalla opetusharjoittelua ja järjestivät teemakoulutuksia. Vuoden 2013 teemoina olivat nuoren palloilijan fyysisten ominaisuuksien kehittäminen.

Syksyn aikana luotiin valmius, jotta Keski-Suomen Liikunta voi tarjota seuroille I-tason koulutuksia.

5.3. Kouluympäristön liikunta

Osana Liikkuva koulu hanketta lasten liikuntakerhon ohjaajakoulutukset toteutettiin Saarijärvellä ja Uuraisilla. Keski-Suomen Liikunta osallistui Liikkuva koulu hankkeeseen toteuttamalla mentoroinikäyntejä Hankasalmelle, Uuraisille, Saarijärvelle, Karstulaan, Vitsasaarelle ja Äänekoskelle.

Välkkärikampanja. Välkkäri – välituntiliikuntaohjaajakoulutuksia järjestettiin Hankasalmella (2 kpl), Karstulassa, Keuruulla, Viitasaarella ja Äänekoskella.

5.4. Lasten ja nuorten liikunnan tapahtumat 2013

Ajankohta	Koulutus	Osallistujamäärä
10.1.	Päivähoidon Liikunta - varhaiskasvatuksen liikuntasuosituksat käytäntöön Jyväskylä (Säynätsalo päiväkot)	26
10.1.	Välkkäri - välituntiliikunnan ohjaajakoulutus Karstula	12
15.1.	Päivähoidon Liikunta - varhaiskasvatuksen liikuntasuosituksat käytäntöön Jyväskylä (Väinölän päiväkot)	23
16.1.	Nuoren urheilijan valmentaminen Laukaa	56
26.1. ja 2.2.	Erityistä tukea tarvitsevien lasten ohjaajakoulutus Jyväskylä	24
31.1.	Päivähoidon Liikunta - varhaiskasvatuksen liikuntasuosituksat käytäntöön Jyväskylä (Aittorinteen päiväkot)	13
7.2.	Päivähoidon Liikunta - varhaiskasvatuksen liikuntasuosituksat käytäntöön Jyväskylä (Kultasiiven päiväkot)	7

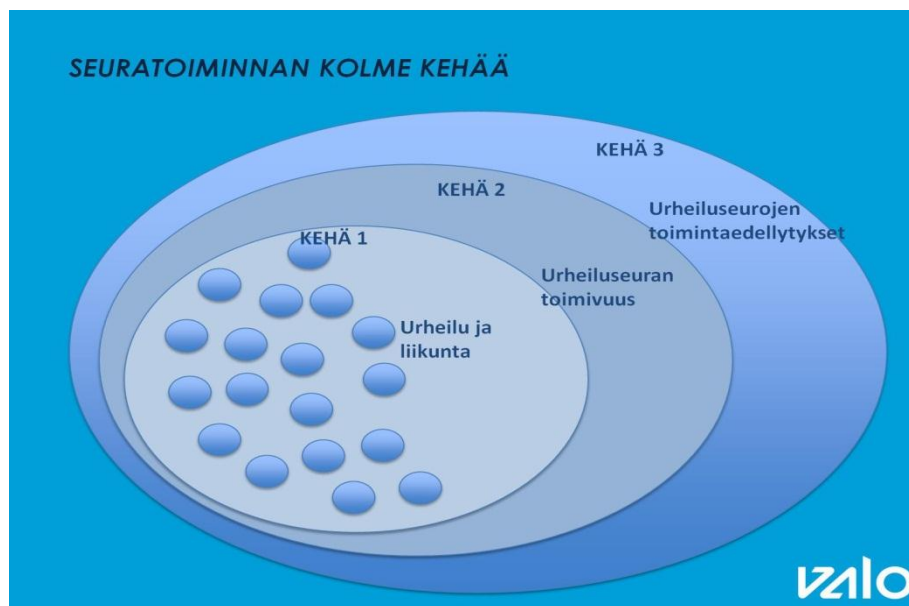
11.2.	Päivähoidon Liikunta - varhaiskasvatuksen liikuntasuositukset käytäntöön Jyväskylä (Ristonmaan päiväkot)		8
13.2.	Päivähoidon Liikunta - varhaiskasvatuksen liikuntasuositukset käytäntöön Jyväskylä (Neulaskankaan päiväkot)		16
14.2.	Päivähoidon Liikunta - varhaiskasvatuksen liikuntasuositukset käytäntöön Jyväskylä (Haukkamäen päiväkot)		24
18.2.	Urheilevan lapsen ja nuoren ravintokoulutus	Jyväskylä	25
5.,7. ja 11.3.	Liikuntakerhon ohjaajakoulutus	Uurainen	25
26.3. ja 3.4.	Nuoren palloilijan fyysisten ominaisuuksien kehittäminen	Jyväskylä	21
7.5.	Välkkäri - välituntiliikunnan ohjaajakoulutus	Hankasalmi	6
8.5.	Välkkäri - välituntiliikunnan ohjaajakoulutus	Keuruu	8
15.5.	Juoksijan lihaskunto- ja venyttelyharjoittelu	Jyväskylä	24
31.8.-1.9.	Liikuntaleikkikoulun ohjaajakoulutus	Kannonkoski	22
17.9.	Välkkäri - välituntiliikunnan ohjaajakoulutus	Äänekoski	13
19.9.	Välkkäri - välituntiliikunnan ohjaajakoulutus	Viitasaari	19
10.10. ja 11.10.	Erityistä tukea tarvitsevien lasten ohjaajakoulutus	Jyväskylä	24
23. ja 28.10.	Liikuntakerhon ohjaajakoulutus	Saarijärvi	12
26.10.	Seikkailuliikuntakoulutus	Keuruu	12
21.10. ja 28.10.	Päivähoidon Liikunta - varhaiskasvatuksen liikuntasuositukset käytäntöön Jyväskylä (Taikalampun päiväkot)		17
13.11.	Välkkäri - välituntiliikunnan ohjaajakoulutus	Hankasalmi	9
	Yhteensä		446

6. Seuratoiminta

Tavoite

Tavoitteena on keskisuomalaisten urheiluseurojen hyvinvointi ja mahdollisuus vastata paikallisen liikuntatoiminnan tarpeisiin.

Keskisuomalainen liikunta/urheilu pohjautuu vapaaehtoiseen seuratyöhön, jota Keski-Suomen Liikunta haluaa olla voimakkaasti tukemassa. Keski-Suomen Liikunnan Seurakehittäjän työskentely painottuu pääsääntöisesti suomalaisen urheilun kehämallin 2. kehän toimintoihin.

Urheiluseuran toimivuus:

- tavoitteet
- toiminta- ja valmennusjärjestelmä
- seuran johtaminen ja kehittäminen
- hyvä ja tehokas hallinto
- yhteisöllisyys ja seurahenki
- olosuhteet ja toimitilat
- vaihtuvuuden hallinta ja jatkuvuuden turvaaminen
- resurssien hankintakyky ja ”ulkosuhteet”

Pääsääntöisesti näiden asioiden edistämiseksi seurakehittäjä työskenteli alueen seurojen kanssa. Vuoden aikana yhä kasvavassa määrin seurakehittäjän työskentely painottui konsultointiin. Seurojen päätoimiset työntekijät osaavat hyödyntää jo erinomaisesti seurakehittäjän palvelut ja kasvavassa määrin myös seurojen puheenjohtajat ottivat yhteyttä seurakehittäjään. Seurakehittäjä konsultoi myös kuntien liikunnan viranhaltijoita seuratoiminnan johtamiseen liittyvissä asioissa.

Toteutus

6.1. Seurakehitysprosessit

Seurakehitysprosesseja oli kahden tyyppisiä: Yhden seuran oma prosessi tai useamman saman lajin seuran yhteinen prosessi.

Kehitysprosesseissa tehtiin seuran lähtötilanteen kartoitus (Oman seuran analyysin avulla), kehityssuunnitelma, tulevaisuuden visio, strategia, valittiin painopistealue, paneuduttiin taloushallinnon ja -suunnittelun kehittämiseen, luotiin toimintakäsikirja, rakennettiin seuran viestintäsuunnitelma, paneuduttiin seuratoimijoiden toimenkuvien kirkastamiseen ja suunniteltiin päätoimisen työntekijän palkkaamista seuran.

Kehitysprosesseja toteutettiin seuraavien seurojen kanssa:

Palokan Naisvoimistelijat ja Kensu sekä Salibandyliiton seurakehitysprosessiin kuuluneet seurat: Blackbirds United, Keski-Uusimaa, Grankulla IFK, Kauniainen, Hatsina, Mikkeli, Ilves salibandy, Tampere, Kirkkonummi Rangers, RSB-team, Rovaniemi, SB Vaasa, Vaasa, SC Urbans, Janakkala, Seinäjoen Piveljet ja Steelers JSB, Hämeenlinna

6.2. Seuratuki

Syyskuussa KesLi järjesti Seuratuen INFO-tilaisuuden johon osallistui 42 seuratoimijaa. Seurakehittäjä sparrasi, kohtasi, neuvoi ja kannusti kaikkiaan 45 keskisuomalaisista seuraa Seuratuen hakemisessa. Seurakehittäjä auttoi myös muutamia alueen ulkopuolisia seuroja heidän kehittämissuunnitelmissa. Kaikkiaan 72 keskisuomalaisista seuraa haki Seuratukea.

6.3. Valmentajien työnohjaus

Työnohjaus on oman työn tutkimista, arviointia ja kehittämistä, joka tapahtuu työnohjaajan avulla. Se on työhön, työyhteisöön ja omaan työrooliin liittyvien kysymysten, kokemusten ja tunteiden yhdessä tulkitsemista ja jäsentämistä.

Työnohjauksessa ohjattava pohtii suhdettaan työhönsä. Ohjaaja ja mahdolliset muut osallistujat auttavat ohjattavaa näkemään itsensä ja työnsä entistä tarkemmin ja selvemmin. Työnohjaus on vuorovaikutusta, jossa sekä ohjaaja että ohjattavat oppivat toisiltaan.

Syksyn 2013 aikana työnohjausta järjestettiin neljä kertaa Jyväskylän taitoluisteluseuran valmentajille.

6.4. Toiminnanjohtajarinki

Seurojen toiminnanjohtajien tapaamisia jatkettiin ja tapaamisia järjestettiin 3 vuoden aikana. Osallistujia tapaamisissa oli 12-20/kerta Tilaisuuksien sisällöt suunnitellaan yhdessä ja jokainen toiminnanjohtaja on sitoutunut toimimaan vuorollaan tilaisuuden emäntänä/isäntänä. Verkostoon saatiin mukaan 6 uutta toiminnanjohtajaa.

6.5. Kasva Urheilijaksi Jyväskylässä – kokeilu ja oppimisprosessi

Kasva urheilijaksi Jyväskylässä –kokeilu- ja oppimisprosessin tavoitteena on, että jyväskyläläinen lapsi on innostunut urheilusta ja hänelle on syntynyt mahdollisuus kehittyä hyväksi urheilijaksi. Hän urheilee ja liikkuu vähintään 20 h viikossa, mikä koostuu monipuolisesta omaehtoisesta ja laadukkaasti ohjatusta monilajisesta harjoittelusta.

Tämä mahdollistuu, kun jyväskyläläistä urheilevaa lasta ja nuorta lähellä olevat aikuiset osaavat hommansa, tekevät aktiivista yhteistyötä ja oppivat toisiltaan. Jyväskyläläiset koulut, kodit ja seurat mahdollistavat saumattomalla yhteistyöllä yksilön kehittymisen. Tavoitteena on myös, että lasten ja nuorten urheilun olosuhteissa ja olosuhteiden saatavuudessa Jyväskylä on Suomen ykkönen.

Jyväskylässä kehitetyt toimintamallit, työkalut ja innovaatiot dokumentoidaan, arvioidaan ja jaetaan aktiivisesti eri puolille Suomea. Prosessissa ovat mukana mm. jyväskyläläiset urheiluseurat, tutkimuslaitokset, Keski-Suomen Liikunta, Keski-Suomen Urheiluakatemia, Jyväskylän kaupunki, Valo ry ja Olympiakomitean huippu-urheiluyksikkö.

Keski-Suomen Liikunnan rooli hankkeessa painottui seurayhteistyön käytännön toteutukseen, hankkeen verkostotapaamisten käytännön toteutukseen, valmennuspäällikköverkoston tapaamisten toteutukseen ja seurojen auttamiseen kokeilujen käynnistämisessä. Hanke käynnistyi elokuussa ja joulukuun loppuun mennessä käynnistyneitä kokeiluja oli jo 10. Hankkeeseen sitoutui syksyn aikana 22 KesLin jäsenseuraa. Elokuun verkostotapaamiseen osallistui 32 ja joulukuun verkostotapaamiseen 23 henkilöä.

6.6. Pidetyt koulutukset ja niiden osallistujamäärät:

15.1. Joukkueenjohtajakoulutus	Vaajakoski	19
15.1. Huoltajien ja valmentajien EA-koulutus	JKL	11
17.1. Urheiluseuran tilinpäätös-koulutus	JKL	15
14.2. Urheiluseuran talous- ja varainhankinnan verotus-koulutus	Jämsä	35
20.2. Hyvä hallinto- koulutus	Vaajakoski	11
4.3. Päästä oikein- koulutus	JKL	12
13.3. Valmentajien työnohjaus	JKL	15
19.3. Viestintä urheiluseurassa koulutus	Hankasalmi	19
13.-21.4. Järjestyksenvalvojan peruskoulutus	Suolahti	17
9.4. Nappaa mukaan-koulutus	Saarijärvi	12
16.4. Hyvä hallinto- koulutus	JKL	5
6.5. Urheiluseuran talous- ja varainhankinnan verotus-koulutus	JKL	13
16.5. Valmentajien työnohjaus	JKL	16
5.9. Valmentajien työnohjaus	JKL	22
30.9. Talous- ja verotus-koulutus	Keuruu	14
1.10. Hyvä seuran hallintotapa- koulutus	JKL	15

30.10. Valmentajien työnohjaus	JKL	17
31.10. Urheiluseuran varainhankinnan verotus-koulutus	JKL	14
3.11. Päättä oikein- koulutus	JKL	15
21.11. Valmentajien työnohjaus	JKL	14
	Yhteensä	311

7. Aikuisten liikunta

Aikuisliikunnan toimialalla työskenteli vuonna 2013 toimialavastaavana aikuisliikunnan kehittäjänä työfysioterapeutti Jyrki Saarela. Toimintamuotoina ovat olleet verkostotyö, koulutus, KKI –toiminta, kuntiin ja työyhteisöihin kohdistuvat tukipalvelu, työyhteisöliikunta sekä tapahtumat. Pääperiaatteena on arki- ja terveys- ja kuntoliikunnan sekä terveellisten elämäntapojen edistäminen niin omatoimisesti kuin yhteistyökumppaneiden kanssa toteutettavissa toimenpiteissä. Positiivista imua terveelliseen elämäntapaan pyritään luomaan vuorovaikutuksellisin ja kokemuksellisin keinoin tarjoamalla tietoa ja käytännön liikuntakokemuksia. Verkostotyö painottuu liikuntakentän asiantuntijana toimimiseen.

Tavoitteet

Aikuisliikunnan toimialan tavoitteena vuonna 2013 oli olla apuna maakunnan liikunnan kehittämisessä ja auttaa paikallisia toimijoita terveytensä kannalta riittämättömästi liikkuvien kuntalaisten aktivoimisessa kullekin henkilölle sopivan liikunnan pariin.

Toteutus

7.1. Koulutus

Aikuisliikunnan toimialan koulutuksia järjestettiin avoimina sekä tilauskoulutuksina. Yhteistyössä Valo ry:n (Valtakunnallinen liikunta – ja urheiluorganisaatio ry) kanssa järjestettävistä Liikuttajakoulutuksista toteutui 6 kpl, joista 3 perusosaa ja 2 vapaavalintaista sekä yksi dynaamisen liikkuvuuden teemakoulutus. Lisäksi Valo ry:n sekä KKI -ohjelman kanssa yhteistyönä toteutui yksi Liikkujan apteekkeille suunnattu Liikunta osana arkea koulutus. Liikuntaa aktiivisesti ohjaaville virikekoulutusta toteutettiin ”VirikeWorkshoppeina” yhteistyössä Elina Riihimäen ja Kati Flörchingerin kanssa. Niitä toteutui neljä. Tilauskoulutuksena toteutui kaksi luentotyyppistä koulutusta; Joutsan aistivammaille senioreille sekä JAMK:in opiskelijoiden JAMKO:n liikuntatutoreille ja liikuntakurssin oppilaille.

7.2. KKI –toiminta

Vuonna 2013 isoa KKI tapahtumaa ei ollut, vaan alkuvuoden aikana panostettiin Liikkujan Apteekkien aktivoimiseen. Jyväskylän seudun apteekkien kanssa tavattiin kolmesti kaupungin toimiessa koolle kutsujana. Toukokuussa järjestettiin tapahtumapäiviä terveysliikuntateemalla viidessä eri apteekissa. Syyskuussa järjestettiin yhteistyössä Jyväskylän Ladun ja KKI ohjelman kanssa maakuntaretkipäivä Hangasjärven retkikämpällä. Tämän lisäksi tehtäviin on kuulunut hanketukiarviointeja keväällä ja syksyllä sekä uusien hankkeiden hakijoiden konsultointia. Vuoden 2013 KKI hankkeesta alueellamme palkittiin Landis+Gyrin ”Manage health Better” –hanke, jossa KesLi oli osallisena hankekonsulttoijana, talviliikuntapäivän toteuttajana maaliskuussa sekä sauvakävelylenkkin vetäjänä kesällä. Vuoden vaihteen lähestyessä alkoi jo tulevan vuoden Suomimies -rekkakiertueen valmistelu kohdekuntien valinnan ja yhteistyöstä sopimisen muodossa. Kiertuekunniksi valikoituivat Jämsä, Keuruu, Laukaa, Äänekoski ja Pihtipudas.

7.3. Verkostotyö

Verkostoitumista liittyy KesLin toiminnassa moniin eri yhteyksiin. Tavoitteena on toimia monialaisissa verkostoissa liikunnan asiantuntijana. Terveysten edistämisen foorumin (TEF) kokoontumiset ovat jatkuneet toimijoiden omatoimisesti kokoon kutsumana, kerran syksyllä ja keväällä. Muita verkostoitumisen foorumeita ovat tarjonneet seminaarit, KKI päivät ja Kihun uusien tilojen avajaiset. Alueellista yhteistyötä on tiivistetty maakunnan isojen toimijoiden kesken KesLin aamukahvien merkeissä. Lisäksi KesLin aikuisliikunnan kehittäjä on ollut mukana työterveysyksiköille suunnatussa pienten yritysten työterveyshuoltomallin koulutuksessa (1 pv) sekä oppisopimustyyppisessä Urheilu- ja Liikuntafysioterapian täydennyskoulutuksessa (30 op). Tämän vuoden aikana ovat alueellisten liikuntajärjestöjen terveysliikunnan kehittäjät kokoontuneet moneen otteeseen KKI -ohjelman, ja Valo Ry:n kutsumana.

7.4. Kuntien sekä muiden yhteisöjen tuki ja liikuntatapahtumat

InBody –mittauksia toteutettiin Keski-Suomen liiton henkilöstölle keväällä ja Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin henkilökunnalle syksyllä. Lisäksi yhteistyössä JAMK:n MAJA hankkeen kanssa oltiin tekemässä Kehon kuntoindeksi –mittauksia Valion Jyväskylän yksikön tuottajapäivässä elokuussa.

Maaliskuussa toteutettiin henkilöstöliikuntailtapäivä Landis+Gyrin henkilöstölle.

Kesän aikana sovittiin Keski-Suomen alueen senioritanssin kehittäjän tehtävien siirtymisestä KesLin vastattavaksi. Tämä tuli ajankohtaiseksi pitkäaikaisesti aluekehittäjän tehtäviä hoitaneen Pirjo Huovisen jäätyä eläkkeelle Jyväskylän kaupungilta. Loppuvuodesta KesLin henkilökunnasta Mira Autio kouluttautui senioritanssin diplomikouluttajaksi ja samalla pätevöityi aluekouluttajaksi.

Syyskuussa toteutettiin henkilöstöliikuntatapahtuma SKAL:lle Laajavuorella.

Kuutamohiihto järjestettiin yhteistyössä Jyväskylän Kunto- ja luontoliikkujiin kanssa 22.2. Jyväskylällä ja Päijänteellä järjestettyyn perheliikuntatapahtumaan osallistui n. 450 henkeä. Samalla tehtiin sopimus tapahtuman siirtämisestä Keski-Suomen Liikunta ry:lle.

8. Koulutukset

Aika	Tilaisuus	Osallistujamäärä
8.1.	Luento Joutsan aistivammaiset seniorit	19
26.1.	VirikeWorkShop 1	10
15.2.	VirikeWorkShop 2	8
23.3.	VirikeWorshop 3	12
4.4.	Luento JAMKO:n liikuntatutoreilla ja Löydä oma liikuntasi kurssilaisille	36
10.4. ja 17.4.	Liikkujan Apteekki	7
20.4.	Keppijumpan ohjaaminen	7
18.5.	Dynaaminen Liikkuvuus	16
21.-22.9.	Liikuttajan superviikonloppu	8
26.10.	Liikuttajan Ravitsemuksen Startti koulutus	6
27.10.	Liikuttajan Ohjaamisen Startti	7
26.10.	KesLin VirikeWorkshop	7
	yht.	143

Liikkujan apteekki tapahtumiin osallistui 190 hlöä. Maakuntaretkellä mukana oli n. 45 luontoliikkujaa.

Tapahtumissa tavoitettiin lähes 3500 aikuista liikkujaa. Selvästi suurin tapahtuma KesLillä on vuotuinen Finlandiamarathon 3012 osallistujaa. Kuutamohiihtoon osallistui n. 450 henkilöä. Kuntien sekä työ- ja muiden yhteisöjen tuki ja liikuntatapahtumat tavoittivat tänä vuonna 166 hlöä.

Verkostoitumista tapahtuu muuallakin kuin seminaarien ja järjestettyjen tapaamisten yhteydessä, joten sellaisten kontaktien määrää on vaikea määritellä, mutta selkeitä ”verkostoitumistilaisuuksia” oli viisitoista.

8. Tapahtumat

Vuoden 2013 aikana Keski-Suomen Liikunta ry järjesti kolme maakunnallista tapahtumaa: Keski-Suomen Urheilujuhlan, Lasten KESLI-liikuntaleirin ja Finlandia Marathonin (yhdessä JKU:n kanssa). Maakunnallisten tapahtumien toteuttamiseen osallistui koko KesLin henkilökunta.

8.1 Keski-Suomen Urheilujuhla 7.2.2013

Vuosittaisessa Keski-Suomen Urheilujuhlassa valittiin vuoden keskisuomalainen urheilija sekä muita urheilun ja liikunnan sektorilla kunnostautuneita henkilöitä ja urheiluseuroja. Vuoden 2013 Keski-Suomen Urheilujuhla järjestettiin yhteistyössä Keskimaan, Keski-Suomen Osuuspankin, Keski-Suomen Liiton sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa helmikuun 7. päivä Aalto-salissa, Jyväskylässä. Juhlassa myös kunnat ja lajiliitot palkitsivat omia ihmisiään tai tapahtumiaan. Juhla keräsi yhteen maakunnan urheilijat, asiantuntijat ja päätöksentekijät. Illan juonsi Laura Ruohola.

8.2 KESLI-liikuntaleiri Korpilahdella 10.-14.6.

KESLI-liikuntaleiri on vuosittain järjestettävä monilajileiri jonka avulla pyritään innostamaan keskisuomalaisia lapsia liikunnan pariin. Tavoitteena on tarjota 10-12 -vuotiaille lapsille elämyksellinen, vauhdikas ja iloinen täysihoitoleiri. Vuoden 2013 leiri järjestettiin Korpilahdella 10.-14.6. Leirillä lapset pääsivät kokeilemaan golfia, jalkapalloa, judoa, lentopalloa, pesäpalloa, melontaa, salibandyä, suunnistusta, tanssia, telinevoimistelua, tennistä ja yleisurheilua. Leirille osallistui 179 lasta. Osallistujatavoitteeseen ei päästy.

Päävastuu leirin toteutuksesta oli seurakehittäjällä. Lisäksi KesLin henkilökunnasta Mira Autio toimi leirin turvallisuuspäällikkönä. Leiripäälliköt ja ohjaajat (24 kpl) olivat liikunnan ammattilaisia, liikunnanopettajiksi, liikunnanohjaajiksi tai liikuntaneuvojiksi valmistuvia opiskelijoita sekä koulutettuja seurojen ohjaajia.

Merkittäviä toiminnallisia kumppaneita olivat Jyväskylän kaupunki ja VAU ry. Leirin pääyhteistyökumppanina oli jälleen Keskimaa. Toisena yritysyhteistyökumppanina oli Keski-Suomen Osuuspankki.

Leiri sujui upeasti. Leiripäälliköt ja ohjaajat hoitivat työnsä erinomaisesti. Leirillä vältyttiin suurilta onnettomuuksilta ja lapsilta saatu palaute oli positiivista.

8.3 Finlandia Marathon 14.9. Jyväskylässä

Finlandia Marathon saavutti uuden osallistujaennätyksen. Yhteistyössä Jyväskylän Kenttäurheilijoiden kanssa järjestetylle Finlandia Marathonille osallistui 3.012 ilmoittautunutta juoksijaa. Aiempi ennätys oli kahden vuoden takaa, jolloin Finlandia Marathonille Osallistui 2.820 juoksijaa. Kilpailukeskus sijaitsi jälleen Kuokkanen Graniitissa. Juoksumatkoina oli täysmaraton, ½-maraton ja 10 km:n mittainen Finlandia Kymppi.

Finlandia Marathonin talkoohenkilöstön hankinnassa olivat apuna mm. Jyväskylän Latu, Harjun Urheilijat, Suunta Jyväskylä ja Jyväskylän Lions klubi. Marathonin järjestämiseen osallistuu yli 30 toiminnallista ja taloudellista yhteistyötahoa.

9. Hankkeet ja kokeilut

Tavoite

Hanketoiminnan tavoitteena on kehittää uusia toimintamuotoja ja -malleja, jotka tukevat Keski-Suomen Liikunnan perustoimintaa.

Toteutus

9.1. Taiteesta ja liikunnasta hyvinvointia –hanke

Hankkeen päätavoitteena on rakentaa taide- ja liikuntalähtöisiä työelämää kehittäviä palveluja ja toimintamalleja, jotka vahvistavat kolmannen sektorin toimijoiden ja pk-yritysten osaamista sekä synnyttävät uusia työpaikkoja. Hankkeessa on mukana sekä kulttuuri- että liikuntaorganisaatioita, joita autetaan tuotteistamaan omia hyvinvointipalvelujaan. Hanke jatkuu vuonna 2014.

9.2. Liikunta osana kuntien päätöksentekoa –hanke

Hankkeen tarkoituksena oli jalkauttaa vuonna 2011 valmistunut Keski-Suomen maakunnallinen liikunta- ja urheilu strategia Keski-Suomen kuntiin. Käytännössä tämä toteutettiin kuntavierailuna, jossa tavattiin kuntien johtoa sekä johtavia virkamiehiä ja luottamushenkilöitä. Tilaisuuksien aikana käytiin keskusteluja siitä, miten liikunta näkyy kuntien strategioissa ja miten se näyttäytyy eri hallinnonalojen toiminnoissa.

Liikunnan arvostus kunnissa mitataan siitä, missä roolissa ne ovat kuntien strategioissa. Kävi ilmi, että varsinaista liikuntastrategiaa ei kunnissa ole, mutta liikunta on lähes aina mainittuna hyvinvointi-, nuorisotai matkailustrategiassa. Erikseen mainittakoon Hankasalmi, jossa liikunta on sisältönä lähes kaikessa matkailussa (Häkärinteet, Revontuli). Maakunnallinen liikunta- ja urheilu strategia tunnetaan nyt kunnissa, ja se toivottavasti ohjaa strategiassa todettuihin toimenpiteisiin.

Strategiassa on tuotettu paljon tietosisältöä liikunnan tämänhetkisestä merkityksestä niin toiminnallisesti kuin taloudellisesti. Strategiaesitteitä on jaettu kuntiin niin että kuntien päätöksentekijät saavat siitä hyvää ja ajankohtaista tietoa hyvinvointiin liittyvässä päätöksenteossa.

Kuntien tehtävänä on luoda edellytyksiä kuntalaisten päivittäiselle liikunnalle. Suositukset liikunnan edistämiseksi kunnissa – opas on jaettu myös työvälineeksi kuntien luottamus- ja virkamiesjohdolle. Suositusten tavoitteena on antaa työkaluja liikunnan sisällyttämiseksi eri hallinnonaloille ja kannustaa kuntia tekemään liikunnasta keskeinen strateginen valinta osana kuntalaisten hyvinvointia.

Tämän hankkeen jälkeen valmistuu vielä KesLin ja Valo ry:n yhteinen kuntiin suunnattu kysely (webropol-kyselykaavake liitteenä), joka antaa vielä tarkempaa tietoa liikunnan asemasta kuntien strategioissa. Valitettavasti kysely valmistuu vasta vuoden 2014 puolella.

9.3. Resurssirinki lasten ja nuorten urheiluun -kokeilu

Yhdentoista seuran valmennuspäälliköille kehitettiin yhdessä oppimisen käytäntö, jossa osaamista sekä tilaresursseja jaettiin yhteisesti. Käytännössä urheiluseurojen valmennuksen linjauksista vastaavat henkilöt

jakoivat omaa osaamistaan toisille omissa harjoitustapahtumissaan ja saivat myös itse muiden seurojen valmentajilta palautetta omaan toimintaansa. Kokeilu suunniteltiin urheiluseurojen valmennusvastaavien tapaamisessa, jossa seurat suunnittelivat yhdessä valmennus- ja ohjaustapahtumia oman toimintapiirin ja lajin lähtökohdista.

Perinteisen kimppakyytiajattelun sijaan mietittiin myös harjoituksiin kulkemista. Päätimme järjestää teemaviikon, jolloin seurat kannustivat lapsia ja nuoria kulkemaan harjoitusmatkat omin lihasvoimin, kuten polkupyörillä. Kaikki seurat tiedottivat kyseisellä viikolla vanhemmille tästä ajatuksesta, että lihasvoimin harjoituksiin tuleminen on osa harjoitustapahtumaa, ja toimii näin ”lämmittelynä” varsinaiselle harjoitukselle.

Lasten ja nuorten harjoituksissa käytettävistä liikuntavälineistä on jatkuva pula. Kuitenkin seurat käyttävät motoriseen oppimiseen hyvin samantyyppistä välineistöä. Hankimme valmentajille valmennustilanteessa tarvittavia liikuntavälineitä, ja ne ovat saman tien olleet seurojen yhteiskäytössä. Liikunta- ja testausvälineiden hankinnat tehtiin seurojen toiveiden mukaisesti. Kierrätykseen seurojen kesken ollaan vielä tekemässä pelisääntöjä. Kaiken kaikkiaan tämä on tuonut seurojen harjoituksiin välittömästi monipuolisuutta lisää.

9.4. Uusia Resursseja Paikallistason Onnistumiseksi –hanke

Liikunnan aluejärjestöjen yhteisesti käynnistämä ”Uusia resursseja paikallistason onnistumiseksi –hanke” jatkoi toimintaansa kaikkien Liikunnan aluejärjestöjen rahoittamana vuonna 2013. Vuoden 2013 keväällä aluejohtajat tekivät päätöksen, että URPO –hankkeen erityisasiantuntijan palkkausta jatketaan vuoden 2016 loppuun. Hankkeen hallinnoijana toimi Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu PLU ry.

URPO -hankkeen kärkinä säilyivät vuonna 2013 Liikunnan aluejärjestöjen hanketoiminnan edistäminen, yhteisen varainhankinnan kehittäminen ja muut yhteiset asiat. Vuoden 2013 työtä hallitsi mm. ”aluetoiminnan selvitystyö”, alueiden yhteisen tekemisen koordinointi sekä valmistautuminen vuoden 2014 alusta starttaavaan uuteen EU -ohjelmakauteen. Aluetoiminnan selvitystyöstä vastasi liikuntaneuvos Timo Haukilahti, ja sen tuotokset esiteltiin Valo-talolla 1.10.2013. Marraskuussa 2013 starttasi yhdessä Valo ry:n ja Olympiakomitean kanssa ”Sportti EU:ssa –hanke”, minkä tarkoituksena on lisätä liikuntaväen EU – hanketoiminnan hyödyntämistä liikuntaväen yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Aluejohtoryhmän puheenjohtajaksi valittiin Heino Lipsanen (ESLI), jäseniksi tulivat Päivi Ahlroos-Tanttu (ESLU), Jari Hurskainen (POKALI), Hannu Tikkanen (KL) sekä Ari Koskinen (HLU).

Varainhankinnan puolella yhteistyötä jatkettiin Veikkaus Oy:n ja Sokos-hotellien kanssa, lisäksi alueilla oli yhteistyötä Tallink Siljan kanssa.

10. Talous

Vuoden taloudellinen tulos oli 9.696,82 positiivinen. Tämä kattaa edellisen vuoden 7.627,34 alijäämän, ja antaa Keski-Suomen Liikunnalle mahdollisuuden kehittää toimintaansa edelleen.

TULOSLASKELMA **1.1.-31.12.2013** **1.1.-31.12.2012**

20

KESKI-SUOMEN LIIKUNTA ry

T A S E	31.12.2013	31.12.2012
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Koneet ja kalusto	4309,54	5746,05
SIJOITUKSET		
Osakkeet ja osuudet	<u>1177,32</u>	<u>1177,32</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT	5486,86	6923,37
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMaisuus		
Tavaravarasto	0,00	405,00
SAAMISET		
Ennakkomaksut	16355,86	15873,62
Myyntisaamiset	5004,27	11427,68
Siirtosaamiset	993,30	3498,05
Muut saamiset	<u>25881,65</u>	<u>13422,18</u>
SAAMISET	48235,08	44221,53
RAHOITUSARVOPAPERIT		
Osakkeet ja osuudet	101158,99	101158,99
RAHAT JA PANKKISAAMISET	<u>27051,13</u>	<u>23356,24</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT	176445,20	169141,76
VASTAAVAA	181932,06	176065,13
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Muut rahastot	33637,59	33637,59
Edell.tilik.yli/alijäämä	97539,52	105166,86
Tilikauden yli/alijäämä	<u>9696,82</u>	<u>-7627,34</u>
OMA PÄÄOMA	140873,93	131177,11
VIERAS PÄÄOMA		
LYHYTAIKAINEN		
Saadut ennakot	500,00	3000,00
Ostovelat	2812,13	5762,56
Siirtovelat	32682,47	31660,74
Muut velat	<u>5063,53</u>	<u>4464,72</u>
VIERAS PÄÄOMA	41058,13	44888,02
VASTATTAVAA	181932,06	176065,13